

УДК 165.43

Андрій ЛЕБІДЬ

ІСТИНА БУТТЯ ТА БУТТЯ ІСТИНИ: РОЗМИСЛИ ПРО НОВІ СМИСЛИ СТАРИХ ПОНЯТЬ

У статті автор аналізує основні інтерпретації поняття істини. Представлені способи осмислення кризи в його сприйнятті та оцінці істини. Також досліджуються проблеми осмислення суті філософії в первісному давньогрецькому сенсі, яка розуміється як особливий спосіб осягнення Істини.

Ключові слова: *Істина, філософія, четвірка, емпірія, феорія, алетейя.*

Постановка проблеми. Проблема Істини – хрестоматійна проблема: таке уявлення склалося не без певного відчуття безсилля дати належну їй дефініцію (якщо така взагалі можлива). Свідомо вживаючи слово “Істина” з прописної літери, автор тим самим підкреслює її універсальний, а не інструментальний характер. Здебільшого Істина “розкривається” в контексті логічних засобів інтерпретації, в той час коли, як на мене, її необхідно мислити в межах онтологічної парадигми. Натомість науковий дискурс постулює різні варіанти її онтичного(послуговуючись термінологією М. Гайдеггера) статусу. Рациональність лише диференціювала уявлення про Істину, примножила кількість її концепцій, поклавши, як видається, в основу такого розділення не сутнісні, а критеріальні параметри істинності.

Історія науки репрезентує чимало намагань визначити сутність Істини. У цій статті автор буде дотримуватися позиції, відповідно до якої Істина розглядається в контексті її філософського осмислення традицією давньогрецького *θεωρία*. Впевнений, більш-менш чітке розуміння сутності Істини та філософія як *θεωρία* Істини неможливе без урахування того, що філософія – продукт давньогрецького мислення, помислити який маємо, послуговуючись категоріями і образами давньогрецької думки. Саме таку мету і переслідує автор, намагаючись наблизитися до розуміння базових понять філософія, як, власне, і її самої. Автор переконаний, що філософія у первинному, давньогрецькому сенсі постає як *θεωρία* Істини. Доведення цієї позиції потребує звернення до звичних понять, але у новому їх звучанні та смислах, розкриття яких є вкрай важливим завданням. Зважаючи на це, нагальним є поворот у бік неусталених потрактувань сутності Істини та філософія як *θεωρία* Істини.

У цьому контексті примітна одна історія, яка трапилася під час прогулянки Л. Вітгенштейна, Дж. М. Кейнса та його дружини. Остання, захоплена красою місцевості, де відбувалася прогулянка, емоційновигукнула: “Яке гарне дерево!”. На що її супутник, філософ Л. Вітгенштейн, відреагував, як їй здалося, не зовсім адекватно. Зустрічним

питанням “Що ви маєте на увазі?” він просто довів до сліз свою супутницю. Цей приклад показовий, поскільки “мета філософії – логічне прояснення думок... Філософська робота складається по суті з роз’яснень. Результат філософії – не “філософські (читай: “безглузді”, “беззмістовні”) речення”, але прояснення речень” [4, с. 112], якщо слідувати схемі самого Л. Вітгенштейна.

Аналіз актуальних досліджень. Рецепція істини науковим середовищем відбувається стохастично, і причини такої періодичності не зовсім зрозумілі. Останнім часом дослідження в галузі алетіології набули “другого дихання” на сторінках фахових періодичних видань, наукових монографій тощо. Усе завзятіше актуалізуються ідеї, згідно з якими Істина постає як химерність, архаїзм. Відлунням такої тенденції стала поява значної кількості публікацій, сама назва яких засвідчує ставлення до вічної цінності: Маркова Л. “Перспектива науки: сенс як альтернатива істині” [10], Огурцов О. “Альтернатива істині: сенс чи правдоподібність” [12], Печьонкін О. “Чи можна протиставити сенсі істині” [13], Зуєв К. “Чи слід вважати архаїзмом поняття наукової істини?” [6], Назаретян А. “Істина як категорія міфологічного мислення” [11] та інші.

Мета статті – проаналізувати основні інтерпретації поняття істини.

Виклад основного матеріалу. З-поміж досліджень, що заактуалізують нагальність вирішення проблем філософської та наукової алетіології, слід відзначити серію досліджень, де істина та істинність постають у контексті диференціювання наук та їх методологій. Так, В. Целіщев розглядає проблеми співвідношення формальних теорій і об’єктів матеріального світу у світлі критики неопозитивістських уявлень про сутність логічних і математичних істин, оцінки вкладу концептуальної схеми в наукову картину світу, аналітичних і синтетичних суджень у логіці і математиці [18].

На епістемічному характерові істини наголошує Г. Левін. Він розрізняє два види знань: описи і приписи. На його думку, описові знання істинні, приписи – раціональні. Раціональність приписів трактується ним як відповідність останніх законам природи, потребам людей, способам їх задоволення. Викладаючи основні положення класичної теорії істини, Г. Левін аналізує труднощі, що призвели її до сучасної кризи та спроб замінити її некласичними теоріями [9]. На думку ж П. Вейнгартнера, саме класична теорія істини як відповідності є найфундаментальнішою і найперспективнішою з-поміж усіх теорій [3].

Продовжують полеміку щодо статусу істини та її місця і ролі у пізнанні підготовлені РАН позасерійні видання “Істина в науках і філософії” за ред. І. Касавіна, в яких зібрані результати досліджень класичної для епістемології проблеми істини. Автори пропонують декілька способів аналізу цього поняття, а саме: логіко-методологічний підхід, що орієнтований на класичну епістемологію; соціально-епістемологічний і еволюційно-епістемологічний способи розуміння істини, характерні для некласичного її розуміння [7].

В іншому збірнику “Поняття істини в соціогуманітарному пізнанні” розглядаються загальні проблеми сучасної теорії істини, обґрунтовано необхідність уточнення класичної її концепції у зв'язку з виявленням соціокультурної обумовленості знання і відмовою від поняття істини в межах постмодерністської філософії, проаналізовано зв'язок істини і знання та можливості застосування поняття істини для гносеологічної оцінки знання в різних науках [16].

Отже, бачимо, з одного боку – незгасаюча зацікавленість проблемою істини (передусім, класичної її моделі) продукує досить розлогу наукову продукцію, де заявлена проблема знаходить можливості свого розв'язання. З іншого – наступ на Істину стає відлунням загальної девальвації ціннісної архітектоники людини, запустінням та деструкцією смисложиттєвих орієнтирів людини, перетворення її з істоти, що віщує чолом (чело-века) на user'a, поглинутого тєхуґ. Людина забула своє коріння, вона не мовить словами, вона маніпулює термінами, що табують смисли слів, в тому числі і тих, які визначені як базові для нашого дослідження.

На думку Є. Головіна, людина перебуває у трьох стихіях античної космогонії: землі, воді та повітрі; вогонь як стихія вже не є атрибутивним для неї. За задумом творця людина створена у центрі стихій і мала змогу ходити, плавати, літати, оновлюватися у вогні. Замість цього зростає загрозлива домінація землі і всього того, що з нею пов'язане. Людина не потребує (що не є природним) філософія. Людина – єдине із суцього, яке має змогу запитувати про буття. Натомість вона не усвідомлює себе у своєму бутті і не розуміє, в якому світі воно відбувається. Пустеля дедалі більше розширюється.

Як зазначав М. Бердяєв: “Ми живемо в епоху, коли істину не люблять і її не шукають. Істина все більш замінюється корисністю та інтересом, волею до могутності. Нелюбов до істини визначається не тільки нігілістичним або скептичним до неї ставленням, але і підміною її будь-якою вірою і догматичним вченням, в ім'я якого допускається брехня, яку вважають не злом, а благом” [2, с. 289].

Істину не люблять і не шукають, тому що в кожного є своя правда, коли сама Істина стає майже дивом [8, с. 202]. Вона подвоюється: в об'єктивній рефлексії Істина стає чимось об'єктивним, об'єктом, коли найважливішим стає усунення суб'єкта. На думку С. К'єркегора, для суб'єктивної рефлексії Істина стає привласненням, внутрішнім, суб'єктивністю, коли ми маємо повністю зануритися в суб'єктивність, бо Істина і є суб'єктивність [8, с. 206].

Видається цілком природним явищем деструкція Істини і постання на її місці безлічі істин-правд, які є лише інструментом, критерієм відповідності канону, правилу, забаганці. Як на мене, поняття Істини завжди використовувалося людством для обґрунтування своїх претензій на могутність, винятковість, перевагу. І в той же час вона виявляється надзвичайно вразливою, стаючи жертвою людської самовпевненості і святенництва. Людський розум деформував Істину, знищив її, відмовивши у праві на

існування, заявивши про те, що Істина народжується як ересь, а вмирає як забобон. Власне, наука, яка, на переконання М. Гайдеггера, “не мислить”, оперує саме такими інструментальними істинами. І лише філософія, як на мене, спроможна збагнути універсальність Істини.

Філософія – не наука і не світоглядна проповідь. Її специфіка в тому, що вона постає як намагання вийти за межі людських можливостей, виразити їх у той чи інший спосіб як форму бачення, як спекуляцію. Вона постає як ποιησις (творчість, споруджування) саме тієї домівки, за якою так ностальгує Новалис. Давньогрецьке філософія безнадійно втратило свій автентичний смисл на маргінесі наукових та квазінаукових одисей духу.

У фрагменті 35 DK Геракліт проголошує: “χρή γάρ εἶ μάλα πολλῶν ἱστορας φιλοσόφους ἀνδρας εἶναι καθ’ [19, с. 67]. Слово φιλοσόφους, як видається, можна зрозуміти однозначно, хоча і з певними стилістичними відмінностями перекладу цього фрагмента: “Багато чого знавцями повинні бути мужі-любомудри” [17, с. 191], або ж “Бо дуже багато повинні знати мужі-філософи” [5, с. 291].

Але, як на мене, φιλόσοφος має дещо інші, більш глибокі смисли, ніж просто “філософ”, “любомудр” тощо. Φιλόσοφος ἀνδρας – ті, хто люблять софον, що означає ἀρμονία (зв’язок) з λόγος’ом, себто устремління відчувати його, мовити так, як він, і діяти у відповідності з ним. Власне, відповідність, ἀρμονία λόγος’у і є гераклітівським софον.

Геракліт повчає, якщо слухати не його, а λόγος, мудрим буде, перебуваючи у ньому, сказати: все є одним і тим самим (50 DK). “Все” – це суте загалом, єдине в Бутті. Суте є в Бутті. Буття є сутим, воно збирає¹ його. Власне, суте, зібране в Бутті, і здивувало греків, надихнуло їх на філософія. Арістотель принагідно висловлюється з цього приводу так: “здивування спонукає людину філософствувати”. Але його розуміння подиву є наслідком нерозуміння², спочатку з приводу безпосередньогосвіду, а вже потім питань про “більш значне, наприклад, про змінуположення Місяця, Сонця і зірок, а також про походження Всесвіту” [1, с. 69].

Про що мовить σοφία? Зазвичай давньогрецьке σοφία розуміють як мудрість, а філософія постає як любов до мудрості, про що вже йшла мова. Мислячи так філософія, ми виходимо за межі категоріального поля давньогрецької σοφία, перебуваючи в топосі латинської sophia (в сенсі sapientia чи-to prudentia).

Як на мене, філософія дещо не підпадає під розуміння її як світогляду³, ба, навіть теоретичного. Віднаходячи в ній певне теоретичне підґрунтя, ми знову ж таки мислимо категоріями новоєвропейської науки, яка за своєю сутністю не є грецькою, а римською. Цілком зрозуміле представлення філософії

1 Слово λόγος у своєму значенні межує з λείπειν, що означає “збирання”. Проте певною мірою можемоаналогізувати λόγος і Буття.

2 Давньогрецьке θαυμάζων з-поміж того, що означає “здивування”, “подив”, має ще одне значення – “нерозуміння”, “задаватися питанням”, про що, власне, і наголошує Арістотель. Порівняй у Платона: “Якраз філософу властиво відчувати здивування. Воно і є початком філософії” [15, с. 249].

3 Поняття світогляду в рамках нашого дослідження розуміється не як певна сукупність знань про суте, а як налаштованість на Буття сутого, вдивлення в нього.

через поняття теоретичного на протигагу емпіричному. У тому й справа, що так можна розуміти філософію, як наслідок девальвації її базових принципів новоєвропейською традицією. Але не можна в такий спосіб мислити філософія як продукт давньогрецької культури. Перекоаний, філософія може бути осмислена через поняття теорії, але не як “теорія”, а як θεωρία⁴.

Власне, римляни, а не греки протиставили мудрість науці. Греки не відмежовували науку і мудрість (звісно ж, не в модернізованому сенсі цих слів), тоді як сучасність з демонічною упертістю протиставляє їх одне одному, розводить теорію і практику. Давньогрецькому, принаймні досократичному мисленню, не властиве таке протиставлення. Давньогрецька наука – це філософія як здатність всеохоплюючого споглядання буття сутого. Філософія – це шлях Істини, споглядання Істини, θεωρία Істини.

Філософія як θεωρία Істини уможлиблює вдивляння в Буття сутого і побачене схопити та втримати в погляді, розкрити його φύσις через λόγος, коли суте постає як істинно суте, неприховане, ἀληθεια.

Показовим у цьому контексті є відомий вислів Геракліта: “φύσις κρύπτεσθαι φιλεῖ” (123 DK). Традиційний переклад цього фрагмента “Природа любить ховатися” [17, с. 192]. Хоча необхідно наголосити, що первинний смисл грецького слова φύσις – “паростки”, те, що актуалізує потенційну сутність. Переклад Г. Дільса (видання 1960 р.) “DieNatur (dasWesen) liebtessichzuverbergen” [20, с. 178], як на мене, більш точно відображає смисл афоризму, оскільки буття виступає як буттєвий φύσις.

У виданні 1906 р. цей фрагмент перекладено так: “DieNaturliebtessichzuverstecken” [19, с. 79]. Як видається, у виданні 1960 р. редактори деталізували семантику гераклітівського висловлювання, помисливши грецьке κρύπτεσθαι вже не як verstecken (ховатися), а як verbergen (притаювати, утаювати). І недаремно з’являється уточнене грецьке φύσις, яке розуміється вже не стільки як dieNatur (природа, фізичний світ), скільки як dasWesen (сутність, аналог буттю). Власне, dasWesen, а не dieNatur притаюється, приховується і осягнення сутності саме dasWesen робить його неприхованим, відкритим, ἀληθεια.

Досвід споглядання сутого не засвідчує зв’язок філософія з емпірією. Смисл поняття емпіризму, емпірії аж ніяк не відображає і не містить сутнісних характеристик давньогрецького εμπειρία, що означає звичне, усталене “досвід”, “досвідченість” і в той же час “рутинну”. Греки не віддавали перевагу θεωρία порівняно з εμπειρία, для них θεωρία і була найвищою εμπειρία.

Для грека εμπειρία – одна з форм осягнення Буття поряд з θεωρία. Еμπειρία здебільшого стосувалася речовинного світу, плинного, нестійкого, не сутого. Еμπειρία засвідчує рутинну, нетворчу працю у її повсякденності і

⁴ Смисл давньогрецького θεωρία розходиться з новоєвропейським “теорія” і означає спостереження, споглядання, видовище. Θεωρία у Стародавній Греції – релігійне посольство поліса до іншогополіса для участі у святкуваннях та ігрищах. Існувала і відповідна посадова особа, Теор (Θεωρος) – державний представник, що здійснював доручення культового характеру. Очевидним є зв’язок між θεωρία, θεος, θεϊον, ἀληθεια, але це вже має бути предметом іншої розвідки.

беззмістовності, коли Речі (доречніше було б сказати предмети) не промовляють, не віщують, а заставляють своєю предметністю Буття. Якщо привілей богів у тому, щоб бути вільними від *εμπειρια*, то людина приречена на постійний перехід від *θεωρια* до *εμπειρια* і навпаки.

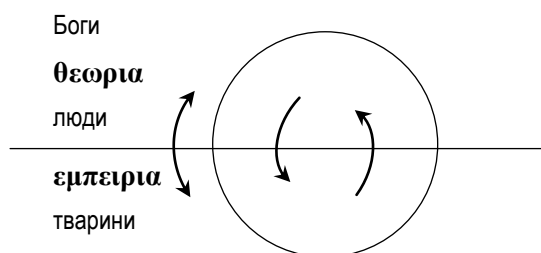


Рисунок 1

Визначивши філософія як *θεωρια* Істини, зрозумілим тепер стає, хто ж такі *φιλοσόφους άνδρας* у Геракліта. Це спостерігачі Істини, що перебувають у ній через *λογος*. Істина – це *αληθεια*. Парменід іменням “*Αληθεια*” називав богиню⁵, яка “супроводжує знаючого мужа” [17, 286]. М. Гайдеггер, потрактовуючи творчість цього давньогрецького філософа, перекладає *αληθεια* як неприхованість, непотаємність. “*Αληθεια*” ще називали прикрасу із сапфіру, котру носили верховні єгипетські жерці на підтвердження істинності їх вчення.

Як вже зазначалося, сучасна людина певною мірою мислить категоріями новоєвропейської раціоналістичної філософії, коли сутність Істини як *αληθεια* у греків через римське *veritas* перетворюється на середньовічні *adequatio* (відповідність), *rectitudo* (справедливість, у сенсі відповідності певним моральним нормам), *justitia* (справедливість, у сенсі відповідності певним правовим нормам), а потому – у новоєвропейське *certitudo*, в істину як достовірність, обґрунтованість та надійність.

Осмилюючи сутність Істини, греки мислять про усунення, знищення, приховування, вони проблематизують, розв’язуючи *προ-βλημα* Істини. Сутність Істини як неприхованості певним чином протистоїть приховуванню. Здається, що неприхованість перебуває в суперечці з приховуванням і суть цієї суперечки залишається невизначеною. Істина ніколи не є наявною “в собі”, але завойовується. Неприхованість відвойовується в суперечці з приховуванням. Неприхованість вказує на протиположність приховуванню.

Історія західноєвропейської філософії – це шлях забуття, шлях від онтології *αληθεια* як неприхованості *φύσις* (Буття) до гносеології *certitudo* – істини як достовірності, обґрунтованості та надійності мислення, носієм яких є “непоборна” сила науки. А потому і *ψευδος* розуміється як протилежність *αληθεια*, себто хибність, що приховує. Що ж приховує *ψευδος* і розкриває *αληθεια*? У чому *προ-βλημα* Істини? Заставлена у за-буття, прихована Річ вже

⁵ Зауважимо, що в Парменіда *Αληθεια* – не богиня істини, а богиня-Істина.

не є сакральним, через яку віщує божественне, а лише предметом⁶. Річ постає як сакральність *ἀληθεια* у нероздільності співіснування елементів *dasGeviert*, послуговуючись концепцією М. Гайдеггера [21, с. 27]. *DasGeviert* відкривається як структура Буття-Істина, що постає у єднанні чотирьох елементів (така собі “четвірка”). Буття завжди є єднанням чотирьох і тільки таким:

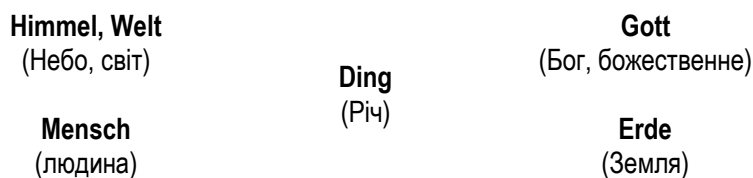


Рисунок 2

Помислене таким чином буття, світ, як ціле, є “містичним” [4, с. 216]. Містичність буття розкривається для греків в *ἀληθεια*, в ній воно набуває свого вираження через *μύθος, έπος, λόγος*. Як на мене, елементи *dasGeviert*, які нібито знаходяться в опозиції один до одного: *Himmel – Erde, Gott – Mensch*, відображають не стільки протистояння, як доповнення, на зразок метаморфоз *θεωρία* та *εμπειρία*.

Небо-світ є вираженням відкритого порядку (*κόσμος*), що упорядковує суте, висвічує та визначає його, робить Річ тим, чим вона є. Земля у М. Гайдеггера – це те, що оприявнює суте, робить його справжнім. Божественне – особливий вид сутого, яке мислиться врозріз його релігійному забарвленню, воно налаштовує *dasGeviert*. Людина *Geviert*’а не є ні суб’єктом, ні об’єктом, ні “мислячою твариною”, ні “тростиною”. Людина – вартовий буття-Істини. Якщо для І. Канта “Річ”, “річ-у-собі” – це останнє, перед чим зупиняється розум, поступаючись місцем вірі, то для М. Гайдеггера з неї усе тільки починається. Відродження сакрального змісту Речей, повернення їх із забуття, виокремлення їх з-поміж безлічі предметів – саме в цьому ми вбачаємо функцію філософія. Власне філософія і розкриває Істину буття та буття Істини, *ἀληθεια*. Власне філософія і є тим “вакханічним божевіллям”, яке висвічує Істину, є *θεωρία* Істини.

Висновки. М. Гайдеггер свого часу стверджував, що філософія тільки тоді буде здатна змінювати світ, коли людина здійснить стрибок у нове мислення. Катастрофічність ситуації в тому, що філософія (не філософія) вже не споглядає Буття. У ній наявні всі ознаки орієнтування в сутому і виключно в сутому, над яким вона, безумовно, домінує; але водночас вона позбавлена можливості мислити Буття, тобто Начало. Зник “темний” пафос гераклітівських віщувань. Раціоналізована афористичність сучасності, що прийшла на його місце, перетлумачивши на свій розсуд для своїх потреб, залишається незрячою до проблем Буття, осягаючи лише суте. Вибору немає,

⁶ Порівняй із рос.: “вещь”, “вещий”, “вещает” тощо.

або ми стаємо на шлях мислити Начало, або ні. Повернімо філософію, налаштуємося на *ἀρμονία* з *λόγος*.

На думку Арістотеля, істина виражається за допомогою висловлювання і є узгодженням мислення із сутим. Але як розуміти таке узгодження? Сам Арістотель істину визначає через *λόγος*, а *λόγος* через істину, точніше, через можливість бути нею. Отже, будь-яке висловлювання так чи інакше розглядається через дихотомію істини-брехні. Істина і брехня постають у цьому контексті як властивість мови взагалі, в рамках якої ми стверджуємо нескінченність дескрипцій за допомогою операцій ствердження або заперечення.

Ми говоримо про Буття так, ніби маємо можливість відрізнити його від мови. Але все, що наша мова (думка) не розкриває, вона ж і закриває. Уявити щось поза межами уявного, помислити поза межами мислимого ми не в змозі. У цій частині, мабуть, релевантною буде теза [7] Л. Вітгенштейна: “Про що неможливо говорити, про те слід мовчати”. І далі: “Є, звичайно, невимовне, воно показує себе, це – містичне” [6, с. 522]. Таким, що не можна виразити, але можливо показати, і є містичний досвід філософствування, коли Буття оприявнюється в сутому, вивільняється, стає явним, просвічується в гераклітівському спалаху блискавки-думки.

Література

1. Аристотель. Метафизика // Аристотель. Сочинения : в 4 т. / Аристотель. – М. : Мысль, 1976. – Т. 1. – С. 65–367.
2. Бердяев Н. Царство Духа и Царство Кесаря / Н. Бердяев. – М. : Республика, 1995. – 375 с.
3. Вейнгартнер П. Фундаментальные проблемы теории истины / П. Вейнгартнер. – М. : РОССПЭН, 2005. – 352 с.
4. Витгенштейн Л. Логико-философский трактат / Л. Витгенштейн. – М. : “Канон+” РООИ “Реабилитация”, 2011. – 288 с.
5. Досократики / пер. с древнегреческого А. Маковельского. – Мн. : Харвест, 1999. – 784 с.
6. Зуев К. Следует ли считать гераклитовское понятие научной истины? / К. Зуев // Общественные науки и современность. – 1995. – № 6. – С. 125–127.
7. Истина в науках и философии. – М. : Альфа-М, 2010. – 496 с.
8. Кьеркегор С. Заключительное не научное послесловие к “Философским крохам” / С. Кьеркегор. – СПб. : Изд-во С.-Петербург. ун-та, 2005 – 680 с.
9. Левин Г. Д. Истинность и рациональность / Г. Левин. – М. : “Канон+” РООИ “Реабилитация”, 2011. – 224 с.
10. Маркова Л. Перспектива науки: смысл как альтернатива истине / Л. Маркова // Эпистемология & философия науки. – 2009. – № 4. – С. 48–56.
11. Назаретян А. Истина как категория мифологического мышления (тезисы к дискуссии) / А. Назаретян // Общественные науки и современность. – 1995. – № 4. – С. 105–108.
12. Огурцов А. Альтернатива истине: смысл или правдоподобие? / А. Огурцов // Эпистемология & философия науки. – 2009. – № 4. – С. 61–64.
13. Печёнкин А. Можно ли противопоставить смысл истине? / А. Печёнкин // Эпистемология & философия науки. – 2009. – № 4. – С. 65–67.
14. Платон. Бенкет / Платон. – Львів : Вид-во УКУ, 2005. – 178 с.
15. Платон. Тезет // Платон. Сочинения : в 4 т. / Платон. – СПб. : Изд-во С.-Петербург. ун-та, 2007. – Т. 2. – С. 229–329.

16. Понятие истины в социогуманитарном познании. – М. : ИФ РАН, 2008. – 216 с.
 17. Фрагменты ранних греческих философов. – Ч. I. От эпических теокосмогоний до возникновения атомистики. – М. : Наука, 1989. – 576 с.
 18. Целищев В. В. Логическая истина и эмпиризм / В. Целищев. – М. : Красанд, 2010. – 114 с.
 19. Diels H. Die Fragmente Der Vorsokratiker. Band 1 / H. Diels. – Berlin : Weidmannsche Buchhandlung, 1906. – 486 s.
 20. Diels H. Die Fragmente Der Vorsokratiker. Band 1 / H. Diels. – Berlin : Weidmannsche Verlagsbuchhandlung, 1960. – 507 s.
 21. Heidegger M. Die Geschichte des Seyns / M. Heidegger // Heidegger M. Gesamtausgabe. Band 69. – Frankfurt am Main : Vittorio Klosterman GmbH, 1998. – S. 1–173.
- Отримано 01.06.2012

Summary

Lebid' Andriy. Truth-Being and Being-Truth: thinking about new senses of old concepts.

In the paper the author shows an important role of the theory of Truth in formation and development of Ontology and Epistemology. Modern concepts of Truth represent the various simplified variants the Truth theory. The author presents the structure of the own argument and suggests translation of key fragments of the ancient Greek concepts. The paper presents the synoptic approach: the author analyzes the basic contemporary interpretations of the theory of truth. Such an approach allows to reveal various aspects and creative potential which are in the Truth-theory. Ways of representing the truth of the crises in its perception and evaluation. We analyze its status in the transition period and the need to intensify research in the structure of modern alethiology. The essence of philosophy in its original ancient Greek sense is analyzed. It is understood as a particular way of understanding the truth.

Keywords: *truth, philosophy, the foursome, emperiya, Feoriya, Aletheia.*

Лебідь А. Истина буття та буття істини: розмисли про нові смисли старих понять / А. Лебідь // Світогляд – Філософія – Релігія : зб. наук. праць. – Вип. 3 / за ред. д-ра філос. наук, проф. Мозгового І. П. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2012. – С. 65–74.